

Dečak iz leda

Dečak iz leda – priča o susretu bića i vremena

Izdavač: KREATIVNI CENTAR

Prevod: Mirjana Popov-Slijepčević

Ova knjiga počinje stihovima engleske **pank grupe** „[The Pogues](#)“: *Na hiljade njih plove preko okeana u zemlju velikih mogućnosti koju neki nikad neće videti. Sreća ih čeka preko okeana, stomaci biće im puni, duše slobodne, lance siromaštva oni zbacíće“.*

Ovi stihovi odnose se na **iseljenike** iz raznih krajeva Evrope, koji su kretali preko Atlantika u Ameriku u potrazi za boljim životom, ploveći u potpalublju i često ne stižući do druge obale. Dečak Džimi, pripadnik mnogočlane irske porodice stigao je do druge obale (do Limerike) sa svojih jedanaest godina, ali čitav vek kasnije od početka puta! Izveštaj s te plovidbe glasio je: „Na brodu *Danbrodi* 16 maja 1846. bilo je 313 ljudi: 292 putnika i 21 član posade. Niko nije preživeo.“

Dečak iz leda, Gvido Zgardoli

Čitav vek kasnije, na **Grenlandu**, aprila 1946, u vojnoj bazi, naučnik Robert Voren teško se usredsređuje na svoj naučni rad, jer mu belina i tišina pojačavaju osećanje teskobe i teške, sveobuhvatne praznine u koju je tonuo sve dublje. Nije to bio samo uticaj prostora bez pravila i orijentira, gde je nebo bilo led, a led nebo, i gde se jedan dan završavao, a drugi počinjao bez ikakve razlike... Nije bila to samo uobičajena dezorijentisanost i bela depresivnost. Bilo je to sumiranje slika, sećanja, čitav album i film u glavi od kojeg se um mračio u crnilo celuloidne trake. Celi život posvetio je nauci, radu na nuklearnim istraživanjima i taj njegov rad teško je zloupotrebljen ugradnjom u bombe koje su bačene na Hirošimu i Nagasaki. Ponekad je i budan čuo vrisak žrtava, vrisak dece... Bio je to poraz jednog čoveka i poraz jednog naučnika kome u istom ratu gine i jedini sin Džek, negde na Pacifiku. Glasovima žrtava pridružuje se i slika pogibije sina. Slika je stvorena u nemilosrdnom roditeljskom srcu i vraća se s bolom koji kida lagano, za razliku od celuloidne

trake smisla i života koja je pukla naglo, jednoga dana na Grenlandu. Od tog dana profesorov um radio je samo na dve reči – **protraćen život**. Te dve reči, koje su kao iz rezonantne kutije sve više i više pojačavale svoj zvuk u mislima, odvešće ga jednog jutra do obale okeana, gde je vazduh mirisao na led i so, i gde je razum počeo da komanduje nove dve reči – skočiti, okončati.

A onda odsjaj sunca u teškoj belini leda.

Nešto je plutalo zarobljeno u ledu!

Nešto u šta su oči odbile da poveruju, nešto što je bilo još neshvatljivije umu, naročito naučničkom umu koji nije verovao u čuda, već samo u zakon uzroka i posledice.

Telo dečaka zarobljeno u ledu plutalo je okeanom.

Dečak u starinskom odelu, sa šnalom na cipelici. Ta šnala će popiti zrak sunca i spasti profesora Vorena u svakom smislu!

Led se otopio, dečak je bio živ, u dubokoj komi.

„ Voren je prišao krevetu i počeo da posmatra taj mali oblik života i sićušni grudni koš koji je neprimetno ali ustaljenim ritmom podizao pokrivač. Kada je doktor Džesob jedne večeri izrazio uverenje da pacijenti bez svesti čuju reči ljudi pored sebe i da njihovo prisustvo olakšava buđenje iz kome, priznavši da se obraća dečaku opisujući mu ono što radi, profesor Voren je odlučio. Sledeće večeri došao je sa knjigom u ruci. Volt Vitman, pročitao je. „Pesme“

Dečak nije razumeo jezik.

Dečak se probudio.

Umesto svoje *moher* ugledao je sedobradog čoveka, čijeg se glasa sećao i u kog je jedino imao poverenja, u svetu koji nije razumeo. U izrazito surovom svetu koji je od njega želeo da načini naučni, laboratorijski preparat za proučavanje... I

tek tu, počinje prava priča, **priča o bliskosti i prijateljstvu**, priča o susretu bića i vremena, u bezvremenu gde vladaju samo osećanja i gde upravo ranjivost postaje jedina snaga koja vodi do prosvetljenja.

Čovek i dečak bili su dve neme tačke u večnom kosmosu koji se kreće u skladu s beskrajno širokim pojmom vremena.

Čovek i dečak i ništa osim njih.

U spoljašnjem, nemilosrdnom svetu to je put do Amerike, to je bekstvo od FBI-a, to je grozničava borba za život dečaka i za njegova sećanja. On će videti Ameriku, on će se vratiti u Irsku, on će naći svoja sećanja i svoje mesto, i svoju najlepšu uspomenu – čas kad mu je devojčica Kejti iz okeana izvadila kamen za sreću. Taj kamen će dobiti naučnik Robert Voren, kao potvrdu da još uvek može da voli, što je i razlog da nastavi sa životom.

Ova knjiga ima snagu i teret **Mekjuanovog „Iskupljenja“**, a dira u srce kao najnežniji delovi **Egziperjevog „Malog Princa“**, ono kad **Mali princ** objašnjava kako se može lako pronaći među zvezdama u časovima usamljenosti i potrebe za prijateljstvom...

Od ove knjige biće vam hladno, ježićete se i na vrelini i što je najvažnije, mlatnuće vas ona više puta preko srca... Baš zato, kad počnete da je čitate, radićete samo to i bićete životniji nego obično, tvrdim.

**knjiga se može prelistati na linku [OVDJE](#)*